



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8511
Tarih : 17.10.2024



Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

18603

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların Millî Eğitim Bakanı **YUSUF TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

25.08.2021 Ekim tarihli Ek Resmî Gazete'de yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurulları Yönetmeliği'nin 62. maddesinde yapılan değişiklikle; *"En az ortaöğretim kurumu mezunlarından Bakanlıkça belirlenen Mesleki Eğitim Merkezi Telif Çerçeve Öğretim Programını başarı ile bitirenlere ustalık belgesi verilir."* hükmü eklenmiştir. Bu çerçevede 22 Nisan 2022'de 24 alan ve 97 dalda lise, meslek yüksek okulu ve lisans mezunlarına yönelik olarak **Ustalık Telif Programı** (UTP) başlatılmıştır.

Bu çerçevede yaptığı iş ile ilgili elinde bir mesleki belgesi olmayan çalışanların ister bireysel ister kurumsal çerçevede MESEM'e başvurarak meslek türüne göre en fazla 27 hafta sürecek Ustalık Telif Programı'na kaydolmasına olanak tanınmıştır. Ayrıca Ustalık Telif Programı'na katılan her çalışan için işverenin hesabına net asgari ücretin yarısı kadar ödeme gerçekleştirilmesi, çalışanlara hastalık ve kaza sigortası yapılması, her ay sonunda kanıt belge olarak çalışanların bordosunun MESEM'lere gönderilmesi öngörülmüştür.

Ancak istihdamı teşvik amacıyla getirildiği ifade edilen bu düzenleme kısa süre içerisinde büyük bir rant kapısına ve servet transferine dönüşmüştür. Kimi işverenler yeni iş istihdamı bir kenara mevcut tüm çalışanlarını sanki hiçbir mesleki belgesi yokmuş gibi göstererek bu programa dahil etmiştir. Programa dahil olan birçok çalışanın programa katıldığından bile haberi olmamış, üretimle alakasız birçok çalışan programa kaydettirilmiş, hatta bazı çalışanlar patronları tarafından tehdit edilerek programa dahil edilmiş, devletten alınan para çalışanlara ödenmemiş, patronlar sanki yeni bir istihdam sağlamış gibi MESEM'ler ve mesleki-teknik liseler üzerinden 6 buçuk ay boyunca çalışan başına asgari ücretin yarısını cebine indirmiştir. İşverene çalışanlar için ödenen ücret ise emekçilerden kesilerek oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan



18603

Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

karşılanmaktadır. Diğer yandan programa sahte isimler üzerinden kayıtlar yapıldığı, buna aracı-danışman olan firmaların %20-25'lere varan oranda ciddi komisyonlar aldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu şekilde sadece İzmit Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne 22 bin kişi kaydedilerek 1 milyar TL'ye yakın bir yolsuzluk yapıldığı iddiaları gündeme gelmiştir. Normalde bir kişinin programdan bir kez faydalanması gerekirken her 27 haftada bir başka programa kaydolunarak tekrar para alındığı, Diyarbakır'da yaşayan ama İstanbul'da bir MESEM'e kayıtlı olan öğrenciler olduğu da dile getirilen iddialar arasındadır. Bu süreçte UTP programının uygulanmasını kolaylaştırmak iddiasıyla daha önce bir usta öğreticinin kontrol edip eğiteceği stajyer sayısı 15'ten 40 kişiye çıkarılarak sömürü ve rant derinleştirilmiştir. Ayrıca meslek lisesi öğretmenlerine söz konusu çalışanların koordinatörlüğü görevi gibi zorunlu, ek bir iş yükü yüklenmiş ama herhangi bir şekilde ücret ödenmemiştir. Nihayet 27 hafta bitiminde çalışanların eğitim merkezinde belirlenen tarihlerde en az 2 uygulamalı sınava tabi tutularak ustalık belgesini alacağı belirtilmiş olmasına rağmen program kapsamındaki derslerin ve sınavların neredeyse hiç yapılmadığı, hatta bazı okulların şifrelerini işletmelere verdikleri, E-MESEM denilen öğrenci bilgi sistemine kayıtların ve notların şirketlerin elemanları tarafından girildiği ifade edilmektedir.

Bu doğrultuda:

1. Ustalık Telafi Programı'ndan bugüne kadar kaç kişi yararlanmıştır?
2. Yeni işçi istihdamını teşvik için getirilen Ustalık Telafi Programı sonucunda kaç yeni istihdam gerçekleşmiştir?
3. Kaç kişi 27 haftalık programı tamamlayarak sınava girmiş ve belgelendirilmiştir? Belgelendirilen kişiler belgelendirildikleri mesleki alanda mı çalışmaktadırlar?
4. Program sonunda belgelendirilen çalışanların meslek kodu değiştirilmiş midir?
5. Ustalık Telafi Programı çerçevesinde her bir çalışan için bugüne kadar İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işverenlere ne kadar para ödenmiştir?
6. Kamuoyuna yansıyan yolsuzluk iddiaları çerçevesinde MESEM'lerle ve Mesleki-Teknik Anadolu Liseleri ile ilgili şimdiye kadar kaç soruşturma başlatılmıştır?
7. Kamuyu zarara uğratan ve haksız kazanç elde eden kaç kişi ya da kurum tespit edilmiştir? Bu kişi ve kurumlarla ilgili olarak herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?